НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ Богдан КОРОБКО
«__» _____ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПУБЛІЧНА СЛУЖБА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	Доктор філософії (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	Публічне управління та адміністрування (назва освітньої програми)
Спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування (код і назва спеціальності)

Полтава
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування».

Розробник: Трегубенко Г.П., кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено:

Гарант освітньо-наукової програми _____ Микола ЛАХИЖА

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри

публічного управління, адміністрування та права _____ Інна КУЛЬЧІЙ

«27» серпня 2026 року

Схвалено навчально-методичною комісією
Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

_____ Євгенія КАРПЕНКО

«28» серпня 2026 року

© Г.П. Трегубенко 2026 рік
© Національний університет
імені Юрія Кондратюка, 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="3">Найменування показників</td><td rowspan="3">Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td>денна</td><td>заочна</td></tr>
<tr><td colspan="2">Кількість кредитів – 4</td><td rowspan="2">Галузь знань

28 Публічне управління та адміністрування</td><td colspan="2" rowspan="2">обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Загальна кількість годин – 120</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність

281
Публічне управління та адміністрування</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="3">Змістових модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="10">Індивідуальне завдання – не передбачено</td><td rowspan="10">Ступінь вищої освіти

доктор філософії</td><td>20 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td colspan="2">0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>80 год.</td><td>106 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальна робота:
0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
екзамен</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 40/80
для заочної форми здобуття освіти – 14/106

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» є обов'язковою компонентою в освітньо-науковій програмі «Публічне управління та адміністрування» та має на меті формування у здобувачів вищої освіти знань про поглиблене вивчення питань, які стосуються розвитку публічної служби зарубіжних країн; підвищення рівня професійної орієнтованості здобувачів; надання теоретичних та практичних знань з питань розвитку публічної служби; вивчення зарубіжного досвіду функціонування публічної служби.

В процесі вивчення навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» у здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» формуються наступні програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05.Здатність розв'язувати комплексні проблеми публічного управління та адміністрування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування з врахуванням викликів воєнного часу, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати управлінські рішення на основі розуміння закономірностей розвитку держави, регіону, територіальної громади і процесів із застосуванням статистичних методів та моделей.

СК09. Знання сучасних парадигм публічного управління та адміністрування різного рівня, основних теорій, концепцій, моделей та інструментарію наукового дослідження.

СК10. Здатність критичного застосування методів системного аналізу, а також оцінювати їхні можливості для подальшого використання при розв'язанні конкретних наукових та практичних задач.

СК11. Здатність приймати науково обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, що потребує розробки нових методів та проведення дослідницько-інноваційної діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» є здобуті результати навчання із дисциплін: «Іноземна мова для академічних цілей», «Нормативно-правове забезпечення публічного управління та адміністрування».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання із дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» базується на результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» (програмних

результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів, зокрема:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з публічного управління та адміністрування і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у визначеній сфері з метою досягнення сталого розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі процесів і систем публічного управління та адміністрування, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів на рівні держави, регіону, громади та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми публічного управління та адміністрування з врахуванням соціальних, політичних, екологічних, гендерних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН10. Знати та розуміти організаційно-правові, політичні та економічні засади організації управлінської діяльності інституцій публічного сектору у сучасних умовах, світовий досвід використання існуючих теорій у практичній діяльності на рівні держави, регіону та територіальних громад.

РН11. Знати і розуміти існуючі науково-методичні підходи та методи досліджень, вміти інтегрувати та адаптувати їх для розв’язання наукових завдань при проведенні наукових досліджень, визначенні моделей та методів розв’язання задач з публічного управління та адміністрування. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного і економічного життя.

РН12. Вміти обґрунтовувати інноваційні комплексні проєкти, демонструвати лідерство та автономність під час їх реалізації; застосовувати форми проєктного управління в організації наукових досліджень, захисту та впровадження результатів наукових досліджень з урахуванням норм академічної етики, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН13. Здатність виявляти комплексні проблеми публічного управління та адміністрування, визначати підходи, методи, засоби, інструменти їх розв’язання на інноваційній основі та створювати інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження.

Формулювання результатів навчання має зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через їх достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	ЄКТС значення	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	**A**	**Відмінно**	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	**Високий**, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	**B**	**Добре**	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	**Достатній**, що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	**C**	**Добре**	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	**Достатній**, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64 - 73	**D**	**Задовільно**	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	**Середній**, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	**E**	**Достатньо**	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	**Середній,** що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	**FX**	**Незадовільно** з можливістю повторного складання екзамену/ диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	**Низький**, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	**F**	**Незадовільно** з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	**Незадовільний**, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

✅ **поточний контроль**

- усне опитування
- виконання практичних завдань
- тестування
- виконання завдань самостійної роботи

✅ **модульний контроль**

- тестування

✅ **підсумковий контроль**

- екзамен

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.

Тема 1. Вступ до курсу. Вузлові підходи та поняття курсу.

Поняття: «публічна служба», «громадянська служба», «державна служба», служба в органах місцевого самоврядування. в управлінській практиці країн Західної Європи. Специфіка соціально орієнтованої публічної служби Франції. Різнорівневий характер публічної влади у Швейцарії (конфедерація, кантони і общини). Впорядкованість та логіка будови ієрархії публічних службовців в Німеччині. Особливості визначення поняття публічної служби у Великій Британії (фігурує поняття «громадянська служба»). Перспективна модель: орієнтація на соціальну державу, де державний сектор має стати відповідальним перед населенням адміністратором, якому потрібен контроль і аудит.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Системи та моделі публічної служби в зарубіжних країнах.

Підходи до виділення основних моделей публічної служби в зарубіжних країнах: 1-й - історично-географічний (три типи моделей публічної служби: східну та два західних типи – континентальний(континентальна європейська) та англо-американський); 2-й - вирізняють чотири моделі: раціональну централізовану закриту модель, реалізовану в унітарній державі (французька модель); раціональну, відносно децентралізовану закриту модель, реалізовану у федеративній державі (німецька модель); відносно децентралізовану відкриту модель, реалізовану в унітарній державі (Великобританія); децентралізовану відкриту модель, реалізовану у федеративній державі (США). 3-й - п’ять моделей публічної служби: традиційна, «ринкова», «яка бере участь», «гнучка» і «дерегульована». 4-й - виділення трьох основних моделей організації публічної служби: кар’єрна, посадова та змішана.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Правове регулювання публічної служби в країнах Європи.

Чинники розвитку законодавства про публічну службу різних країн: специфіка історичного розвитку цих країн; специфіка правової системи (англосаксонська чи романо-германська правові системи); специфіка державного устрою (країни з федеративним устроєм і країни з унітарним устроєм). Законодавче закріплення механізмів, спрямованих на запобігання виникненню конфлікту інтересів (кодекси та спеціальні закони про конфлікт інтересів).

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Організація управління публічною службою: світовий досвід.

Спеціалізовані органи управління публічною службою. Організація управління публічною службою Франції («Генеральний директорат адміністрації і публічної служби», «Департаменти управління людськими ресурсами міністерств, місцевих органів влади та державних лікарень»). Організація управління публічною службою у ФРН (загальне керівництво публічною службою здійснює незалежний орган – «Федеральний комітет з кадрів»). Система органів управління публічною службою у Канаді (Елементами цієїсистеми є «уряд» (Кабінет на чолі з прем'єр-міністром), «Секретаріат Ради скарбниці Канади», «Комісія публічної служби Канади», «Канадський центр з розвитку управління», підрозділи по роботі з персоналом різних міністерств). Створення інституту професійної публічної служби в посткомуністичних країнах (Польща, Чехія).

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Структура публічної служби у зарубіжних країнах.

Публічна служба та її структура в країнах англо-американської правової системи. Категорії цивільних службовців США та Великобританії. Принципи побудови дворівневої публічної служби та категорії державних службовців Канади. Підходи до означення публічної служби в країнах романо-германської системи права: 1) «широка концепція публічної служби» (Франція, Голандія, Ірландія, Іспанія, Швеція, Угощина, Польща); 2) «обмежена концепція публічної служби» Австрія, Німеччина, Данія, Італія, Литва). Державні службовці сфери публічного адміністрування. Державні службовці сфери послуг. Комунітарна служба ЄС: адміністратори, асистенти, секретарі/клерки.

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Проходження публічної служби: закордонний досвід.

Організаційний порядок кар'єр: горизонтальний і вертикальний поділ. Категорії публічних службовців Франції. Конкурс як загальне правило доступу до публічної служби: зовнішній, внутрішній і змішаний конкурс. Кар'єрне просування державних службовців Франції: «звичайна кар'єра» і «виняткова кар'єра». Особливості Німецької системи публічної служби. Чотири рівні публічної служби: простий, середній, підвищений і високий. Ранги: нижчі, середні, вищі ранги першого ступеня і вищі ранги другого ступеня. Види правового статусу службовців Німеччини: 1) підготовча служба, 2) випробувальна служба, 3) пожиттєве призначення. Особливості проходження публічної служби у США: конкурсна, «патронажна» та виключна. Система політичних призначень**.**

Практичне заняття № 6.

Тема 7. Зарубіжний та вітчизняний досвід підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: особливості та застосування кращих практик в Україні.

Системи підготовки державних службовців. Основні моделі підготовки державних службовців у сучасних умовах у розвинутих демократичних країнах. Світовий досвід використання інновацій в підвищенні рівня професійної компетентності державних службовців. Основні напрями системи професійної підготовки державних службовців у США. Відповідність ключових компетенцій державноуправлінських кадрів головним напрямкам їх професійного навчання у США. Японський досвід професійного навчання управлінців та його використання в ряді інших країн світу. Європейський досвід самоосвіти державних службовців. Самоосвіта: сутність та значення у вдосконаленні державної служби: (досвід Великобританії, Нідерландів, Франції та Німеччини). Аналіз зарубіжного досвіду використання інноваційних компонентів у підвищенні рівня професійної компетентності державних службовців. Використання інноваційного зарубіжного досвіду із урахуванням сучасних українських реалій, власного позитивного досвіду та ментальних особливостей.

Кращі зарубіжні підходи, моделі, методи та технології у практиці професійного розвитку публічних службовців України.

Практичне заняття № 7.

Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ.

Тема 8. Сучасні парадигми публічної служби в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.

Євроінтеграційні тенденції розвитку публічної служби. Парадигми державного управління: інституційна, діяльнісна, нормативно-правова, системна парадигма, соціальна, суспільно-політична; інструментальна; інноваційна; патерналістська, ліберальна. Три парадигмальні підходи – класичний (лінійна, картезіанська парадигма), неокласичний (організмічна, спесерівська парадигма), постнеокласична (системна парадигма). Мультипарадигматизм і його синергетична основа. Парадигма демократії. «Парадигмальний зсув».

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Адаптація державної служби України до стандартів Європейського Союзу.

Державна служба ЄС та країн-членів. Законодавство ЄС та країн-членів про державну службу. Європейські принципи державного управління. Європейські стандарти публічної служби. Вузлові напрями європеїзації України. Угода про Асоціацію України з країнами ЄС. Інституційне забезпечення адаптації. Приведення нормативно-правової бази України у відповідність до acquis communautaire (законодавства ЄС). Оптимізація роботи державних органів, усунення дублювання функцій, цифровізація процедур. Впровадження принципу good governance Забезпечення професійного розвитку держслужбовців. Диджиталізація публічного управління. Використання європейських індикаторів ефективності державної служби. Роль Національного агентства державної служби України у європеїзації державної служби. Центр адаптації державної служби до стандартів ЄС. Антикорупційні механізми та доброчесність на державній службі. Гендерна рівність та інклюзія : концепції, можливості та шляхи подолання стереотипів.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби та шляхи реформування в Україні як об’єкт наукового вивчення.

Вузлові напрями вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду модернізації публічної служби. Спеціальність «Публічне управління та адміністрування» як важлива складова науки державного управління. Наукові школи вивчення державної служби в Україні. Зарубіжний досвід вивчення публічної служби.

Практичне заняття № 10.

8. Структура навчальної дисципліни
а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.						
Тема 1. Вступ до курсу. Вузлові підходи та поняття курсу.	12	2	2			8
Тема 2. Системи та моделі публічної служби в зарубіжних країнах.	12	2	2			8
Тема 3. Правове регулювання публічної служби в країнах Європи.	12	2	2			8
Тема 4. Організація управління публічною службою: світовий досвід.	12	2	2			8
Тема 5. Структура публічної служби у зарубіжних країнах.	12	2	2			8
Тема 6. Проходження публічної служби: закордонний досвід.	12	2	2			8
Тема 7. Зарубіжний та вітчизняний досвід підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: особливості та застосування кращих практик в Україні.	12	2	2			8
Разом за змістовним модулем 1	**84**	**14**	**14**			**56**
Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ.						
Тема 8. Сучасні парадигми публічної служби в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.	12	2	2			8
Тема 9. Адаптація державної служби України до стандартів Європейського Союзу.	12	2	2			8
Тема 10. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби та шляхи реформування в Україні як об’єкт наукового вивчення.	12	2	2			8
Разом за змістовним модулем 2	**36**	**6**	**6**			**24**
Усього годин	**120**	**20**	**20**			**80**

б) для заочної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.						
Тема 1. Вступ до курсу. Вузлові підходи та поняття курсу.	10	-	-			10

Тема 2. Системи та моделі публічної служби в зарубіжних країнах.	12	-	2			10
Тема 3. Правове регулювання публічної служби в країнах Європи.	12	2	-			10
Тема 4. Організація управління публічною службою: світовий досвід.	12	-	2			10
Тема 5. Структура публічної служби у зарубіжних країнах.	12	2	-			10
Тема 6. Проходження публічної служби: закордонний досвід.	12	2	-			10
Тема 7. Зарубіжний та вітчизняний досвід підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: особливості та застосування кращих практик в Україні.	10	-	-			10
Разом за змістовним модулем 1	**80**	**6**	**4**			**70**
Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ.						
Тема 8. Сучасні парадигми публічної служби в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.	12	-	-			12
Тема 9. Адаптація державної служби України до стандартів Європейського Союзу.	16	2	2			12
Тема 10. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби та шляхи реформування в Україні як об’єкт наукового вивчення.	12	-	-			12
Разом за змістовним модулем 2	**40**	**2**	**2**			**36**
Усього годин	**120**	**8**	**6**			**106**

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	**Кількість годин**	
	для денної форми	для заочної форми
Семінарські заняття не передбачені	**-**	**-**

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	**Кількість годин**	
	для денної форми	для заочної форми
Практичне заняття 1. Вступ до курсу. Вузлові підходи та поняття курсу. 1. Поняття: «публічна служба», «громадянська служба», «державна служба», служба в органах місцевого самоврядування в управлінській практиці країн Західної Європи. 2. Специфіка соціально орієнтованої публічної служби Франції.	2	-

3. Різнорівневий характер публічної влади у Швейцарії (конфедерація, кантони і общини). 4. Впорядкованість та логіка будови ієрархії публічних службовців в Німеччині. 5. Особливості визначення поняття публічної служби у Великій Британії (фігурує поняття «громадянська служба»).		
Практичне заняття 2. Системи та моделі публічної служби в зарубіжних країнах. 1. Значення підходів до виділення основних моделей публічної служби в зарубіжних країнах. 2. Перший підхід - історично-географічний (три типи моделей публічної служби: східна та два західних типи – континентальний (континентальна європейська) та англо-американський). 3. Другий підхід - вирізняють чотири моделі: раціональну централізовану закриту модель, реалізовану в унітарній державі (французька модель); раціональну, відносно децентралізовану закриту модель, реалізовану у федеративній державі (німецька модель); відносно децентралізовану відкриту модель, реалізовану в унітарній державі (Великобританія); децентралізовану відкриту модель, реалізовану у федеративній державі (США). 4. Третій підхід - п’ять моделей публічної служби: традиційна, «ринкова», «яка бере участь», «гнучка» і «дерегульована». 5. Четвертий підхід - виділення трьох основних моделей організації публічної служби: кар’єрна, посадова та змішана.	2	2
Практичне заняття 3. Правове регулювання публічної служби в країнах Європи. 1. Чинники розвитку законодавства про публічну службу різних країн. 2. Специфіка історичного розвитку країн. Європи. 3. Специфіка правової системи (англосаксонська чи романо-германська правові системи). 4. Специфіка державного устрою (країни з федеративним устроєм і країни з унітарним устроєм). 5. Законодавче закріплення механізмів, спрямованих на запобігання виникненню конфлікту інтересів (кодекси та спеціальні закони про конфлікт інтересів).	2	-
Практичне заняття 4. Організація управління публічною службою: світовий досвід. 1. Спеціалізовані органи управління публічною службою. 2. Організація управління публічною службою Франції. 3. Організація управління публічною службою у ФРН. 4. Система органів управління публічною службою у Канаді. 5. Створення інституту професійної публічної служби в посткомуністичних країнах (Польща, Чехія).	2	2

Практичне заняття 5. Структура публічної служби у зарубіжних країнах. 1. Публічна служба та її структура в країнах англо-американської правової системи. 2. Категорії цивільних службовців США та Великобританії. 3. Принципи побудови дворівневої публічної служби та категорії державних службовців Канади. 4. Державні службовці сфери публічного адміністрування. 5. Державні службовці сфери послуг. 6. Комунітарна служба ЄС: адміністратори, асистенти, секретарі/клерки.	2	-
Практичне заняття 6. Проходження публічної служби: закордонний досвід. 1. Організаційний порядок кар'єр: горизонтальний і вертикальний поділ. 2. Категорії публічних службовців Франції. 3. Конкурс як загальне правило доступу до публічної служби: зовнішній, внутрішній і змішаний конкурс. 4. Кар'єрне просування державних службовців Франції: «звичайна кар'єра» і «виняткова кар'єра». 5. Особливості Німецької системи публічної служби. 6. Чотири рівні публічної служби: простий, середній, підвищений і високий. 7. Ранги: нижчі, середні, вищі ранги першого ступеня і вищі ранги другого ступеня.	2	-
Практичне заняття 7. Зарубіжний та вітчизняний досвід підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: особливості та застосування кращих практик в Україні. 1. Системи підготовки державних службовців. 2. Основні моделі підготовки державних службовців у сучасних умовах у розвинутих демократичних країнах. 3. Світовий досвід використання інновацій в підвищенні рівня професійної компетентності державних службовців. 4. Японський досвід професійного навчання управлінців та його використання в ряді інших країн світу. 5. Європейський досвід самоосвіти державних службовців. 6. Самоосвіта: сутність та значення у вдосконаленні державної служби: (досвід Великобританії, Нідерландів, Франції та Німеччини).	2	-
Практичне заняття 8. Сучасні парадигми публічної служби в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів. 1. Євроінтеграційні тенденції розвитку публічної служби. 2. Парадигми державного управління: інституційна, діяльнісна, нормативно-правова, сцієнтична, системна парадигма, соціальна, суспільно-політична; інструментальна; інноваційна; патерналістська, ліберальна. 3. Три парадигмальні підходи – класичний (лінійна, картезіанська парадигма), неокласичний (організмічна,	2	-

спесерівська парадигма), постнеокласична (системна парадигма). 4. Мультипарадигматизм і його синергетична основа. 5. Парадигма демократії. 6. «Парадигмальний зсув».		
Практичне заняття 9. Адаптація державної служби України до стандартів Європейського Союзу. 1. Законодавство ЄС та країн-членів про державну службу. 2. Європейські принципи державного управління. 3. Європейські стандарти публічної служби. 4. Використання європейських індикаторів ефективності державної служби. 5. Антикорупційні механізми та доброчесність на державній службі. 6. Гендерна рівність та інклюзія : концепції, можливості та шляхи подолання стереотипів.	2	2
Практичне заняття 10. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби та шляхи реформування в Україні як об'єкт наукового вивчення. 1. Вузлові напрями вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду модернізації публічної служби. 2. Спеціальність «Публічне управління та адміністрування» як важлива складова науки державного управління. 3. Наукові школи вивчення державної служби в Україні. 4. Зарубіжний досвід вивчення публічної служби.	2	-
Усього	**20**	**6**

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин	
	для денної форми	для заочної форми
Лабораторні заняття не передбачені	**-**	**-**

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувачів вищої освіти є: поглиблення навичок користування нормативно-правовими актами у сфері публічної служби, порівняння їх та застосовувати на практиці. У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають удосконалити навички користування бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню проблемних аспектів публічної служби, вивчення зарубіжного досвіду та дослідження шляхів її реформування в Україні.

Види самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

– опрацювання лекційного матеріалу;

– підготовка до практичних занять;

–опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;

–підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);

–відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;

–підготовка до складання екзамену.

Питання
для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти

№ п/п	Назва теми та перелік питань	Кількість годин	
		для денної форми	для заочної форми
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.			
Тема 1. Вступ до курсу. Вузлові підходи та поняття курсу.			
1	Поняття «перспективна модель у публічному секторі» та «соціальна держава».	4	5
2	На що орієнтована «перспективна модель у публічному секторі», яка роль державного сектору?	4	5
Тема 2. Системи та моделі публічної служби в зарубіжних країнах.			
3	Особливості четвертого підходу до виділення основних моделей публічної служби в зарубіжних країнах.	4	5
4	Принципи виділення трьох основних моделей організації публічної служби: кар'єрна, посадова та змішана.	4	5
Тема 3. Правове регулювання публічної служби в країнах Європи.			
5	Як здійснюється законодавче закріплення механізмів, спрямованих на запобігання виникненню конфлікту інтересів?	4	5
6	Особливості норм кодексів та спеціальних законів про конфлікт інтересів.	4	5
Тема 4. Організація управління публічною службою: світовий досвід.			
7	«Генеральний директорат адміністрації і публічної служби».	4	5
8	«Департаменти управління людськими ресурсами міністерств, місцевих органів влади та державних лікарень».	4	5
Тема 5. Структура публічної служби у зарубіжних країнах.			
9	Підходи до означення публічної служби в країнах романо-германської системи права: 1) «широка концепція публічної служби» (Франція, Голандія, Ірландія, Іспанія, Швеція, Угощина, Польща);	4	5
10	Підходи до означення публічної служби в країнах романо-германської системи права: 2) «обмежена концепція публічної служби» Австрія, Німеччина, Данія, Італія, Литва).	4	5

Тема 6. Проходження публічної служби: закордонний досвід.			
11	Види правового статусу службовців Німеччини: 1) підготовча служба, 2) випробувальна служба, 3) пожиттєве призначення.	4	5
12	Особливості проходження публічної служби у США: конкурсна, «патронажна» та виключна. Система політичних призначень**.**	4	5
Тема 7. Зарубіжний та вітчизняний досвід підвищення рівня професійної компетентності публічних службовців: особливості та застосування кращих практик в Україні.			
13	Основні напрями системи професійної підготовки державних службовців у США.	4	5
14	Відповідність ключових компетенцій державноуправлінських кадрів головним напрямкам їх професійного навчання у США.	4	5
Змістовий модуль 2. РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ.			
Тема 8. Сучасні парадигми публічної служби в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.			
15	У чому полягає зміст класичного парадигмального підходу?	4	6
16	У чому полягає зміст неокласичного парадигмального підходу?	4	6
Тема 9. Адаптація державної служби України до стандартів Європейського Союзу.			
17	Роль Національного агентства державної служби України у європеїзації державної служби.	4	6
18	Центр адаптації державної служби до стандартів ЄС.	4	6
Тема 10. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби та шляхи реформування в Україні як об'єкт наукового вивчення.			
19	Які наукові школи вивчення державної служби в Україні вам відомі?	4	6
20	Проаналізуйте зарубіжний досвід вивчення інституту публічної служби за останні 5 років.	4	6
	Разом	**80**	**106**

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері публічного управління та адміністрування. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom, Google Meet для дистанційного навчання та консультацій, Moodle для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами вищої освіти.

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для поглиблення знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами із управлінської практики, пояснення для розкриття складних правових категорій, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами вищої освіти. Наочні методи сприяють візуалізації інформації та включають ілюстрації у вигляді схем, таблиць, презентацій і діаграм. Практичні методи орієнтовані на удосконалення професійних навичок і включають аналіз кейсів, моделювання ситуацій, розв'язання ситуаційних задач.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі вищої освіти навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів та аргументації. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення управлінських проблем. Застосування поєднання традиційних і сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» дає змогу сформувати у здобувачів вищої освіти не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, критичне мислення та здатність до ефективної комунікації, що є важливими для успішної управлінської практики у сучасних умовах.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами вищої освіти під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів вищої освіти залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння здобувачем вищої освіти певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Схема нарахування балів* для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» за видами робіт

Види робіт/контролю	**Перелік тем**									
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10
	Практичне заняття									
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування			3			3				
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль							2			2
Всього за темами	**4**	**4**	**7**	**4**	**4**	**7**	**6**	**4**	**4**	**6**
Екзамен	**50**									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	**100**									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Схема нарахування балів* для заочної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» за видами робіт

Види робіт/контролю	**Перелік тем**									
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10
	Практичне заняття									
		1		**2**					**3**	
Опитування		2		2					2	
Тестування			3			3				
Виконання практичних завдань		4		4					4	
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульний контроль							3			3
Всього за темами	**2**	**8**	**5**	**8**	**2**	**5**	**5**	**2**	**8**	**5**
Екзамен	**50**									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	**100**									

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали		Критерії оцінювання
для денної форми здобуття освіти	для заочної форми здобуття освіти	
1	2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали		Критерії оцінювання
для денної форми здобуття освіти	для заочної форми здобуття освіти	
2	4	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	2	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,5×6=3)
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали		Критерії оцінювання
для денної форми здобуття освіти	для заочної форми здобуття освіти	
1	2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.

0	0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування) для денної форми навчання:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,5×4=2);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування) для заочної форми навчання:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,5×6=3);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. 2 теоретичних питання. (кожне питання макс. 10 балів)	8-10	Питання розкрито повністю та правильно, відповідь чітка, логічно послідовна, висновки самостійні з наведенням прикладів, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрите в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання
	0-3	Питання розкрито з суттєвими помилками, порушена логічність викладу матеріалу, відсутні висновки, неправильно використані наукові терміни, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×30=30), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A** – відмінно	**5** – відмінно
82 – 89	**B** – дуже добре	**4** – добре
74 – 81	**C** – добре	
64 – 73	**D** – задовільно	**3** – задовільно
60 – 63	**E** – достатньо	
35 – 59	**FX** – незадовільно з можливістю повторного складання	**2 –** незадовільно
0 – 34	**F** – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином :

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях, практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності здобувача вищої освіти на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є семестровий екзамен. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. **Трегубенко Г.П.** Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Публічна служба: зарубіжний досвід та шляхи реформування в Україні» для здобувачів вищої освіти спеціальності **281 Публічне управління та адміністрування**, третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025 р. – 23 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Біла-Тіунова Л., Кубаєнко А., Стрельников А. Публічна служба в Україні : навч. метод. посіб. [Електронне видання] / Л. Біла-Тіунова, А. Кубаєнко, А. Стрельников ; Нау. Ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 277 с. – Режим доступу : https://doi.org/10.32837/11300.23917
2. Богданенко А. І., Романенко Є. О. Професійна етика державного службовця. Понятійно-термінологічний словник : навч. посіб. / Богданенко А. І., Романенко Є. О. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 136 с.
3. Гончарук Н.Т. Публічна служба: навчальний наочний посібник / Н.Т. Гончарук, Н.Г. Сорокіна ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Електрон. дані. – Дніпро : ГРАНІ, 2023. 344 с. – URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/Навч_посіб_Публічна_служба_Гончарук,Сорокіна.pdf
4. Покатаєв П. С. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
5. Державна служба і державний службовець в Україні : навч. посіб. / упоряд. : М. Токар, В. Пересоляк, В. Легеза. - Ужгород : УжНУ, 2024. - 200 с.

6. Лахижа М.І., Качан Я.В., Сухомлин В.Б., Публічна служба. Посібник для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» К.: АПСВТ. 2023. 106 с.
7. Публічна служба в Україні. Курс лекцій : навчальний посібник / П88 М. М. Іжа, О. П. Якубовський, Т. І. Пахомова та ін. ; Національний університет «Одеська політехніка». – Одеса : Олді+, 2024. – 592 с.
8. Сидоренко Н. С., Шевченко С. О., Липовська Н. А. Публічна служба : навч. посіб. / Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 264 с.
9. Сучасні методи навчання дорослих : довідник / Укладачі: Г. Казаков, С. Москаленко, Л. Рикова, І. Хребтій; за заг. ред. Ю. Ю. Лихач. Київ : Вища школа публічного управління, 2025. 48 с.
10. Berman E. M., Bowman J. S., West J. P., Van Wart M. R. Human Resource Management in Public Service: Paradoxes, Processes, and Problems. 7th ed. SAGE Publications, 2022. 608 p.
11. Llorens J. J., Nigro N. J., Nigro F. A. Public Personnel Management. 8th ed. Routledge, 2024. 364 p.

Допоміжна

1. Shcherbak V, Donii N, Nishchymna S, Plotka L, **Tregubenko G.** Integrating Mediation into Public Administration: Lessons from European Practices. Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias. Vol. 4 (2025); 4:1504. URL: https://doi.org/10.56294/sctconf20251504 (Scopus). *(Назва статті українською – Інституалізація медіації в публічному управлінні: прогресивний досвід Європейських країн).* https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/19366
2. Гончарук Н. Т., **Трегубенко Г. П.** Напрями подальшого впровадження інноваційних компонентів підвищення рівня професійної компетентності державних службовців в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2024. Т. 12, № 1. С.106-114. URL: https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/1057/1033
3. **Трегубенко Г. П**., Поліщук В. О. Розвиток комунікативної взаємодії у сфері державного управління як ресурс сприйняття змін на державній службі *// Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». 2025. № 11.* URL:https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17645915829482.pdf
4. Лахижа М. І., Кульчій І. О., **Трегубенко Г. П.** Політологія в Польщі: вузлові напрями розвитку, специфіка та вплив на публічне управління // *Економіка і регіон.* № 4(99), 2025. С. 115-122. URL: https://doi.org/10.26906/EiR.2025.4(99).4162
5. **Трегубенко Г. П.** Впровадження інструментів штучного інтелекту у сфері державного управління як фактор сприйняття змін державними службовцями. *Актуальні питання у сучасній науці.* № 12 (42), 2025. С. 534-545. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/33453/33421
6. **Трегубенко Г. П.,** Щербаха В. А. Аналіз зарубіжного досвіду інноваційного навчання державних службовців. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права.* Випуск № 5, 2025. С. 89-94. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/21577
7. Мирошниченко А.І., **Трегубенко Г.П.** Довіра до органів публічної влади як результат ефективної комунікації при наданні адміністративних послуг. *Державне управління: удосконалення та розвиток.* № 12, 2025. URL: https://nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/8373
8. **Трегубенко Г.П.,** Мирошниченко А.І. Взаємодія та співпраця суб'єктів публічного управління в процесі надання адміністративних послуг громадянам. *Інвестиції: практика та досвід.* № 24, 2025. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/8442
9. Лахижа М.І., Качан Я.В., **Трегубенко Г.П.** Інституціоналізація та деінституціоналізація публічної служби в Україні: теорія та історія. *Проблеми*

сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. Вип. 18. 2025. *URL:* https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2025-18-02-09

10. **Трегубенко Г. П**. Адаптивне сприйняття змін у публічній сфері в умовах командної взаємодії державних службовців. *Успіхи і досягнення у науці (Серія «Управління та адміністрування»).* № 1 (23), 2026. С. 1209-1219. *URL:* https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/35520
11. **Трегубенко Г.П.** Комунікативна компетентність державного службовця / Г.П Трегубенко, Д.А. Голодинська // Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 24 квіт. 2025 р. – Полтава : Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2025. – С. 88-89. https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/18890
12. **Трегубенко Г.П.** Гендерні стратегії європейських країн: особливості забезпечення рівного права доступу громадян до управління державними справами / Г.П. Трегубенко, В.В. Смаглюк, В.П. Задорожний // Суспільство та національні інтереси. – 2026. – № 5. – С. 2124-2136. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25)-2124-2136

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червн. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text
2. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#top
3. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#top
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року №435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: прийнятий Верховною Радою Української РСР 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#top
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року № № 2341-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#top
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року. № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#top
8. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 № 158. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#top
9. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#top
10. Про електронні комунікації : Закон України від 16 грудня 2020 року № 1089-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#top
11. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#top
12. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#top
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#top
14. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 1 грудня 2022 року № 2807-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20/ed20221201#top
15. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#top

16. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#top
17. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#top
18. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації : указ Президента України від 5 травня 2011 року № 547/2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547/2011#top
19. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#top
20. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 року № 1155-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022-р#top

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=8001
2. Офіційний веб-сайт Президента України URL: https://www.president.gov.ua/
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України URL: http://www.rada.gov.ua
4. Офіційний веб-сайт Кабінета Міністрів України URL: http://www.kmu.gov.ua
5. Офіційний веб-сайт Реформи децентралізації влади URL: http://decentralization.gov.ua/
6. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua.
7. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL : https://nads.gov.ua/
8. Офіційний веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL : https://thedigital.gov.ua/
9. Громадянське суспільство і влада : урядовий інформаційно-комунікаційний ресурс. URL : https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada
10. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. URL : https://center.gov.ua/
11. Неформальна освіта: «Публічна служба без бар'єрів». URL : https://osvita.diia.gov.ua/courses/public-service-without-barriers
12. Неформальна освіта: Онлайн-курс «Політична освіта публічних службовців в Україні». URL : https://nads.gov.ua/news/dostupnij-onlajn-kurs-politichna-osvita-publichnih-sluzhbovciv-v-ukrayini